

TEZA:

Od postanowienia okręgowego sądu dyscyplinarnego wydanego w następstwie zaskarżenia postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia bądź umorzeniu postępowania nie przysługuje dalszy środek zaskarżenia. Postanowienia te traktowane są bowiem jako drugoinstancyjne.

WO - 73/22**POSTANOWIENIE****z dnia 29 sierpnia 2022 r.****Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie****w składzie:****Przewodniczący:** SWSD Krzysztof Górecki**Sędziowie:** SWSD Leszek Korczak /sprawozdawca/
SWSD Daniela Sosin**Protokolant:** Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2022 r. na posiedzeniu sprawy z odwołania skarżącej D. D. w przedmiocie odwołania Skarżącej od zarządzenia Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 16 marca 2022 r., sygn. akt OSD 5/2021 w przedmiocie odmowy przyjęcia odwołania od postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 14 lutego 2022 r. utrzymującego w mocy zaskarżone postanowienie:

- I. uchyła zaskarżone zarządzenie i umarza postępowanie wywołane pismem Skarżącej z dnia 14 marca 2022 r.,
- II. koszty postępowania ponosi Krajowa Izba Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (sygn. akt R.D. 3/2021) odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie popełnienia deliktu dyscyplinarnego przez radcę prawną B. mającego polegać na wykonywaniu czynności zawodowych w sposób nierzetelny i niezgodny z zasadami etyki zawodowej, stwierdzając, że nie doszło do popełnienia czynu opisanego w zawiadomieniu Pani D., tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk.

Od wskazanego rozstrzygnięcia skarżąca wniosła zażalenie.

Po upływie niemalże roku od złożenia zażalenia postanowieniem z dnia 14 lutego 2022 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP, po rozpoznaniu zażalenia Skarżącej postanowił utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Od postanowienia OSD OIRP ponownie odwołała się Skarżąca, wnosząc w dniu 14 marca 2022 r. pismo stanowiące odwołanie (doręczenie postanowienia z uzasadnieniem nastąpiło na jej rzecz w dniu 24 lutego 2022 r.).

Po rozpoznaniu wniesionego środka odwoławczego. Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w dniu 16 marca 2022 r. wydał zarządzenie o odmowie przyjęcia odwołania z dnia 14 marca 2022 r. wniesionego przez Skarżącą D. D. jako wniesionego po terminie. Przy czym w sentencji zarządzenia zamiast odnieść się do postanowienia sądu z 14 lutego 2022 r. wskazano na postanowienie rzecznika z 10 lutego 2021 r. Tymczasem od tego postanowienia rzecznika odwołanie już rozpoznano właśnie postanowieniem sądu z 14 lutego 2022 r. Z początku pisma skarżącej wynika jednoznacznie, że powstało ono w reakcji na otrzymane postanowienie sądu - „Otrzymane postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego” - i pomimo jego spontaniczności, braku precyzji oraz podnoszenia mnóstwa podobnych wniosków należało je potraktować jako środek odwoławczy od tego właśnie sądowego postanowienia a nie od wydanego rok wcześniej postanowienia rzecznika.

Wydając zarządzenie Przewodniczący OSD OIRP pouczył strony o przysługującym im prawie do złożenia zażalenia na zarządzenie odmawiające przyjęcia środka odwoławczego na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 429 § 2 kpk.

Skarżąca korzystając z pouczenia w dniu 24 marca 2022 r. zaskarżyła wydane zarządzenie Przewodniczącego OSD OIRP zarzucając mu, że zostało wydane na podstawie błędnie

ustalonego stanu faktycznego, w związku z brakiem pouczenia stron przez OSD OIRP w postanowieniu z dnia 14 lutego 2022 r. w zakresie przysługującego im prawa do odwołania się od niego.

Odwołanie niniejsze jako wniesione w terminie i spełniające kryteria formalne, zostało przekazane do rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
zważył, co następuje:**

Po pierwsze zauważyć należy, że od postanowienia okręgowego sądu dyscyplinarnego wydanego w następstwie zaskarżenia postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia bądź umorzeniu postępowania nie przysługuje dalszy środek zaskarżenia. Postanowienia te traktowane są bowiem jako drugoinstancyjne. Taki też charakter miało postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia 14 lutego 2022 r. - dlatego też odwołanie na nie nie przysługiwało. Kwestia ta była już przedmiotem rozważań Wyższego Sądu Dyscyplinarnego KIRP, wobec czego przywołać można treść uzasadnienia orzeczenia zapadłego w dniu 17 maja 2021 r. w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt WO 16-21 „Zgodnie z art. 426 § 1 kpk od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Odpowiednie stosowanie przepisu art. 426 § 1 kpk w postępowaniu dyscyplinarnym powoduje, że od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia przysługuje odwołanie do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego jako sądu odwoławczego. Natomiast rozstrzygnięcie sądu odwoławczego, zapadłe w wyniku rozpoznania takiego odwołania, jest niezaskarżalne z mocy ustawy.”

Jak wynika z przedstawianego stanu faktycznego, w wyniku zażalenia Pani D., wniesionego zgodnie z uprawnieniem przysługującym na podstawie art. 306 § 2 kpk w związku z art. 325a § 2 kpk, na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 10 lutego 2021 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP 14 lutego 2022 r. wydał postanowienie, w którym utrzymał w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie odmowy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego B. K..

Postanowienie OSD OIRP z dnia 14 lutego 2022 r. wydane w sprawie pod sygnaturą akt

OSD 5/21 nosiło przymiot prawomocności i ostateczności w zakresie rozpoznania wskazanej sprawy i nie było ono już zaskarżalne.

Mając powyższe na względzie Przewodniczący OSD OIRP, co do zasady słusznie odmówił przyjęcia środka zaskarżenia, jednakże powołując się na błędną podstawę takiego ustalenia, gdyż w pierwszej kolejności zbadać powinien samą jego dopuszczalność, a nie kwestię terminowego wniesienia takiego środka zaskarżenia. Tym samym podstawę odmowy przyjęcia środka zaskarżenia, zgodnie z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, w związku z art. 429 § 1 kpk stanowić powinno stwierdzenie niedopuszczalności środka odwoławczego z mocy ustawy. Idąc dalej Przewodniczący OSD OIRP zamiast wydawać zarządzenie w trybie art. 429 kpk i doręczać je wraz z pouczeniem pokrzywdzonej miał możliwość poprzestać na sporządzeniu notatki i fizycznym pozostawieniu pisma w aktach, co dopuszcza ugruntowane orzecznictwo sądowe.

Pozostaje kwestia wadliwej sentencji wydanego zarządzenia W sentencji zarządzenia odniesiono się do postanowienia rzecznika z 10 lutego 2021 r. odmawiającego wszczęcia postępowania zamiast odnieść się do postanowienia sądu z 14 lutego 2022 r., które je utrzymało w mocy. Jak już wskazano odwołanie od postanowienia rzecznika już rozpoznano właśnie postanowieniem sądu z 14 lutego 2022 r. Pismo skarżącej nie pozostawiało wątpliwości, że powstało ono w reakcji na otrzymane postanowienie sądu. Początek pisma brzmi „Otrzymane postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w (...)” - co przesądza, że należało je potraktować jako środek odwoławczy od tego właśnie sądowego postanowienia a nie od wydanego rok wcześniej postanowienia rzecznika.

W tym stanie rzeczy Wyższy Sąd Dyscyplinarny postanowił uchylić zaskarżone zarządzenie jako niedotyczące zaskarżonego postanowienia OSD i umorzyć postępowanie wywołane pismem Skarżącej z 14 marca 2022 r.

O kosztach postępowania dyscyplinarnego orzeczono na podstawie art. 70⁶ zdanie drugie ustawy o radcach prawnych.